

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS
**a szakorvosi ellátás szervezése „akadálymentesítése” idős emberek számára Klára pont elnevezésű
segítségnyújtó hely kialakítása tárgyában**
(Készült: a Képviselő-testület 2018. november 15-i ülésére)

Vezetői összefoglaló:

Az előterjesztés Klára pont nevű segítségnyújtó hely kialakítására tesz javaslat a Szentendre Város Egészségügyi Intézményeiben, melyet a 70. életévét betöltött szentendrei lakcímmel rendelkezők vehetnek igénybe, a szakorvosi ellátások igénybevételeinek megkönnyítése, segítése érdekében.

A döntés pénzügyi kihatása: nincs

Részletes kifejtés:

I. A megoldandó probléma

Szüleink, nagyszüleink, előrehaladott korú ismerőseink életét követve szinte valamennyien szembesülünk azzal, hogy sokszor milyen megoldhatatlannak tűnő feladat egy idős ember számára szükséges, több orvosi szakterületet érintő kivizsgálás megszervezése. Megfelelő családi támogatással sem könnyű a feladat megoldása, de gondolnunk kell szentendrei közösségünk azon tagjaira is, akik hozzátartozók nélkül, egyedül kénytelenek megküzdeni életkoruk nehézségei mellett betegségeikkel is.

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a főbb szempontokat, amelyek mindenképpen indokolják, hogy speciális figyelmet fordítson Szentendre város közössége azokra az idős tagjaira, akiknek szakorvosi vizsgálatra, kezelésre van szüksége:

- Az életkor előrehaladásából objektíve, szervezési, kommunikációs nehézségek erednek, melyek nagyrészt az egyéni képességek csökkenéséhez kapcsolódnak.
- A fenténél nagyobb problémát jelent azonban az idős emberek számára, hogy a szakorvosi ellátás működésének áttekintése, az időpontfoglalás, a rendelés átmeneti vagy alkalmasszerű szünetelése gyakorlatilag csak elektronikusan követhető. Erre azonban a 70 év fölöttieknek csak töredéke képes, így számtalanszor fordul elő, hogy csak a reggeli recepciók sorban álláskor tudják meg, hogy aznap éppen nincs rendelés.
- Azt nyilván nem kell külön alátámasztani, hogy bármilyen betegség csak tovább rontja a fenti készségeket.
- Az időskorúak orvosi ellátásának szervezését tovább nehezíti a segítő hozzátartozók igen gyakori hiánya vagy elfoglaltsága. Utóbbi nem azt jelenti, hogy a család nem kíván foglalkozni az érintett gyógykezelésének kérdéseivel. De például egy szédüléssel járó rosszullet miatti kivizsgálás adott esetben 5-6 munkanap szabadságot is igényel a kísérő részéről.
- A beutaló háziorvos nem foglalkozik sem időpontfoglalással (nem az ő feladata), sem azzal, hogy az általa javasolt kivizsgálásokat hogyan lehet minél kevésbé megterhelő módon megoldani.
- Az időskorúak az egészségügyi ellátás legkiszolgáltatottabb betegköre. Az egészségügyi szolgáltató rendszer teljes önállóságot, korszerű ügyintézési és érdek-képviselési képességet vár el tőlük, aminek objektíve nem tudnak megfelelni. Ha az ellátó rendszerben elvesznek, vagy elakadnak, mire ez valakinek feltűnik, állapotuk sokat romolhat, aminek visszafordítása sokszor már nem lehetséges.

Szentendre korszerű, kiváló Szakorvosi Rendelőintézetében van arra lehetőség, hogy a szentendrei polgárok előrehaladott életkorukban olyan ellátásban részesüljenek, amely a méltósággal öregedést valóban szolgálja. Az intézmény képes olyan szolgáltatás nyújtására, amely minél tovább fenntartja az idős emberek számára az önállóság lehetőségét, csökkenti az idős emberek gondozását végző hozzátartozók terheit. Nem utolsósorban olyan példaeértékű társadalmi felelősségvállalást jelenítené meg, amely méltó lenne a város híréhez is.

II. A jogszabályi háttér

A fenti elvi alapvetést a hatályos magyar és nemzetközi jogszabályok is alátámasztják.

Alaptörvényünk preambuluma Magyarország működésének alapelvei között rögzíti, hogy „valljuk az elesettek és szegények megsegítését”.

A II. cikk az emberi méltóság sérthetetlenségét úgy definiálja, hogy „mindenkinek joga van az élethez és az emberi méltósághoz”. Az emberi méltóság egyik legmeghatározóbb része a méltósággal megőregedés lehetősége, mely abban is megnyilvánul, milyen módon jutunk hozzá idős korunkban a minket megillető és szükséges orvosi ellátáshoz.

A XV. cikk (4) bekezdése elkötelezetten rögzíti, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Az (5) bekezdés tovább konkretizálja ezt célcsoportunkra, amikor kimondja: „Magyarország külön intézkedésekkel védi az időseket és a fogyatékkal élőket”.

A XX. cikk (1) bekezdése alapjogként fogalmazza meg, hogy „mindenkinek joga van a testi, lelki egészséghez.” Ennek érvényesülését a (2) bekezdés szerint az egészségügyi ellátás megszervezése segíti elő.

Alaptörvényünk fent idézett rendelkezéseiből egyértelműen kitűnik: Magyarország számára alapvető értéket jelentenek az idősek. A róluk történő speciális gondoskodást pedig cselekvési kötelezettséggént fogalmazza meg.

Az időskorúak helyzete és támogatásuk **nemzetközi egyezmények és magyarországi intézkedési tervek sorát** hívta életre a közelmúltban, ahogy a korszerű társadalmak felismerték, beazonosították az alapvető társadalmi kötelezettségből eredő feladatokat.

A teljesség igénye nélkül csak utalunk néhány fontos nemzetközi és magyar dokumentumra:

az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humán szolgáltatások modernizálását és fejlesztését, ezzel is szolgálva az időskorúak védelmét.

Az ENSZ 1991-ben elfogadott, idős emberekkel kapcsolatos alapelveiben az áll, hogy olyan időspolitikára van szükség, amely az egész élet során biztosítja a függetlenséget, a részvételt, a gondoskodást, az önmegvalósítást és a méltóságot.

Az Országgyűlés **a 81/2009.(X.2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát a 2009-2034-ig terjedő időszakra.**

Hangsúlyozza összhangját az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, valamint az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing - Policy Framework).

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia megközelítése komplex. Az idősek kirekesztésének megszüntetése, az idősek erőforrásként kezelése, a tudatos életútstratégia, a generációk együttműködésének kötelezettsége, a szükséges szolgáltatásokhoz való optimális hozzáférés elveiből egyértelműen következik: Magyarország elméleti szinten elkötelezett a méltósággal élhető időskor feltételeinek megteremtése, az önállóan élhető időskor meghosszabbítása iránt. „A méltó időskor feltétele az aktivitás széles értelemben vett kitolása időben annyira, amennyire csak lehetséges. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, a gazdasági, pénzügyi motivációnak és az egészségnek kulcsszerepe van. Hazai kutatások is igazolják, hogy az egészségi állapot, a képzettség vagy tudáshiány komolyan befolyásolja a munkaerő-piaci pozíciót, a munkaesélyek pedig erősen hatnak az egyén anyagi, szociális helyzetére, végső soron élete minőségére. „

Zárásként az **Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény** 7.§-át idézzük: „minden betegnek joga van - jogszabályban meghatározott keretek között - az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő egészségügyi ellátáshoz.”

Arra pedig csak utalunk, hogy a Kormányprogram és a Nemzeti Együttműködés Rendszeréről szóló dokumentum szintén több ponton jeleníti meg társadalmi kötelezettséggént és programként az idősek helyzetének javítását, az „akiken segítenünk kell” megközelítéssel.

III. A javasolt megoldás

A fenti jogi és erkölcsi kötelezettségekből kiindulva teszünk javaslatot arra, hogy Szentendre városa változtassa az elveket, működő gyakorlattá. A javaslat megvalósítása bizonyítaná, hogy ez a szellemi produktumaira méltán büszke város képes a múltját megjelenítő, jelen értékeit megalapozó idős lakói számára olyan gondoskodást, támogatást nyújtani, ami különleges, előremutató, valódi szellemi termék. A javaslat költségkihatása az egészségügyi intézmények költségei körében elenyésző, gyakorlati és erkölcsi haszna meghaladná a pénzügyi befektetés mértékét.

A javasolt megoldás:

- hétköznap délelőtt 8 és 12 óra között működne a Klára pont nevű segítségnyújtó hely a Szentendrei Szakorvosi

rendelőintézetben

- 70. életévüket betöltött, Szentendrén állandó bejelentett lakcímmel rendelkezők számára
- Akik ezen a ponton személyes, telefonos és elektronikus bejelentkezéssel kérhetnének segítséget
- A szükséges szakorvosi, laboratóriumi, röntgen és az Sztk. által nyújtott egyéb ellátásuk megszervezésére.
- Itt végeznék el a számukra a háziorvosi beutalóval igénybe vehető ellátások időpontfoglalását úgy, hogy ha több típusú vizsgálatra van szükségük, akkor azokat lehetőleg egy napon, minimális várakozással tudják elintézni.
- Az egyeztetett vizsgálati időpontokat egy kártyán rögzítve az érintett részére átadnák.
- Szükség esetén a betegszállítás szervezését is elvégeznék.

A fenti megoldás egyszerű, „akadálymentes” hidat képezne az elektronizálódó egészségügyi szervezés és az életkoruk, megroppant egészségük okán ezt már nehezen követő városlakóink között. És nem utolsósorban valódi közösségi gondoskodást is megtestesítené.

*Szentendre Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2016. (IX. 13.) önkormányzati rendelet 16. § (6) bekezdése alapján bejelentjük, hogy előterjesztőként a korlátozás nélküli hozzászólás joga **Fülöp Zsolt** előterjesztőt illeti meg.*

Szentendre Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2016. (IX. 13.) önkormányzati rendelet 3/a sz. melléklet a Városfejlesztési, Jogi és Pénzügyi Bizottság feladatkörének 3. pontjában, a 3/c sz. melléklet a Jóléti Bizottság feladatkörének 1. pontjában foglaltak alapján kérem, hogy a Bizottságok az előterjesztést tárgyalják meg és véleményezzék!

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

Határozati javaslat

Szentendre Város Önkormányzat Képviselő-testülete

1. egyetért a szakorvosi ellátás szervezésének akadálymentesítésével az idős korosztály számára a Szentendre Város Egészségügyi Intézményeiben Klára pont elnevezésű segítségnyújtó hely kialakításával,
2. felkéri a jegyzőt, hogy Szentendre Város Egészségügyi Intézményei vezetőjével történt egyeztetést követően készítsen előterjesztést a Klára pont kialakításának megvalósításáról.

Felelős: Jegyző

Határidő: 2018. december 31.

Végrehajtásért közvetlenül felelős: Hatósági Iroda

Szentendre, 2018. október 31.

Fülöp Zsolt s.k.
képviselő

Hernádi Krisztina Nóra s.k.
képviselő

Szegedi István s.k.
képviselő

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.
Szentendre, 2018.október 31.

dr. Gerendás Gábor
jegyző

A döntésnek nincs hatása az Önkormányzat költségvetésére.
Szentendre, 2018.október 31.

Kéri Mihály
gazdasági vezető